កិច្ចតែងការបង្រៀន

- មុខវិជ្ជា ៖ ជីវៈវិទ្យា
- ថ្នាក់ទី ៖ ៩
- ជំពូកទី៤ ៖ ភ្នាក់ងារបង្ករោគ និងជម្ងឺ
- មេរៀនទី២ ៖ **ជម្ងឺឆ្លង**
- រយៈពេល ៖ ១ម៉ោង(៥០នាទី)
- ម៉ោងទី១

I- វត្ថុបំណង

- ចំណេះដឹង៖ កំណត់និយមន័យជម្ងឺឆ្លង និងរៀបរាប់ពីរោគសញ្ញា និងរបៀបឆ្លងនៃជម្ងឺឆ្លង តាមរយៈប័ណ្ណពាក្យបានច្បាស់លាស់។
- បំណិន៖ សង្កេត និងកំណត់អត្តសញ្ញាណ នៃជម្ងឺឆ្លងបានត្រឹមត្រូវតាមរយៈ ការពណ៌នាពីរោគសញ្ញា និងការបិទប័ណ្ណពាក្យលើក្ដាខៀន។
- ឥរិយាបថ៖ បណ្ដុះបណ្ដាលស្មារតីសិស្ស អោយមានអនាម័យខ្លួនប្រាណ និងចេះការពារខ្លួនបានត្រឹមត្រូវ កុំអោយឆ្លងជម្ងឺដោយអនុវត្តតាមក្បួនអនាម័យ ក្នុងជីវភាពរស់នៅ និងណែនាំដល់អ្នកដែលរស់នៅជុំវិញ។

II- សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន

ឯកសារយោង៖

+ សៀវភៅពុម្ពថ្នាក់ទី៩ មុខវិជ្ជាជីវៈវិទ្យា របស់ក្រសួងអប់រំ យុវជន និងកីឡា ទំព័រទី២២២ ដល់ទំព័រទី២២៣ ។
+ សៀវភៅណែនាំគ្រូបង្រៀន STEPSAM3 ។

សម្ភារៈបង្រៀន និងរៀន

+ ប័ណ្ណពាក្យ

III- សកម្មភាពបង្រៀន និងរៀន

សកម្មភាពគ្រូ	ខ្លឹមសារមេរៀន	សកម្មភាពសិស្ស
<u>ត្រួតពិនិត្យ</u> - អនាម័យ -សណ្ដាប់ធ្នាប់ -អវត្តមាន ។	ជំហានទី១ (២ ឬ៣នាទី) **រដ្ឋបាលថ្នាក់**	ប្រធាន ឬអនុប្រធានថ្នាក់ ជួយសម្របសម្រួលឡើងរាយការណ៍ ពីអវត្តមានសិស្ស។

- តើជម្ងឺភាគច្រើន បង្កឡើងពីអ្វី? - បើសិនជាមានអ្នក កើតជម្ងឺផ្តាសាយអង្គុយក្បែរយើង។ តើយើងអាចកើតឆ្លងជម្ងឺផ្តាសាយដែរឬទេ? មូលហេតុអ្វី?	ជំហានទី២ (១០នាទី) **រំឭកមេរៀនចាស់**	- ជម្ងឺភាគច្រើន បង្កឡើងពីវីរុស និងបាក់តេរី។ - បើសិនជាមានអ្នកកើតជម្ងឺផ្តាសាយអង្គុយក្បែរ នោះខ្ញុំអាចឆ្លងជម្ងឺផ្តាយពីអ្នកអង្គុយក្បែរនោះ ដោយសារជម្ងឺផ្តាសាយ ជាជម្ងឺឆ្លង។
- គ្រូសរសេរចំណងជើងមេរៀន ដាក់នៅលើក្តាខៀន ។ - ថ្ងៃនេះយើងនឹងសិក្សា អំពីមេរៀនថ្មីមួយទៀត។	**ជំហានទី៣៖ មេរៀនថ្មី (៣០នាទី)** **ជំពូកទី៤ ៖ ភ្នាក់ងារ និងជម្ងឺឆ្លង** **មេរៀនទី២៖ ជម្ងឺឆ្លង** **១. <u>ជម្ងឺឆ្លង</u>** **១.១. រោគសញ្ញា នៃជម្ងឺឆ្លងមួយចំនួន** **+ សំណួគន្លឹះ**	-សិស្សកត់ចំណងជើងមេរៀន ចូលទៅក្នុងសៀវភៅ។ - សិស្សស្តាប់។
តើជម្ងឺអ្វីខ្លះជាជម្ងឺឆ្លង? ហើយជម្ងឺឆ្លងទាំងនោះ ឆ្លងតាមរបៀបណា?		
- ចូរប្អូនរៀបរាប់ពីឈ្មោះជម្ងឺឆ្លង ដោយសរសេរដាក់លើក្តាឆ្នួន។ - ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់ ការទស្សន៍ទាយរបស់ប្អូនថា ត្រឹមត្រូវ ឬមិនត្រឹមត្រូវនោះ តើយើងត្រូវធ្វើដូចម្តេច? - បិទតារាងរោគសញ្ញា នៃជម្ងឺឆ្លងមួយចំនួន ដែលមិនមានដាក់ឈ្មោះនៃប្រភេទជម្ងឺឆ្លង និងរបៀបឆ្លង ដោយអោយ សិស្សផ្ទៀងផ្ទាត់ចម្លើយនៅលើក្តាខៀន ទៅនឹងប័ណ្ណពាក្យរបស់ពួកគេ។ - បែងចែកសិស្សជា ៥ក្រុម រួចចែកសន្លឹកកិច្ចការ អោយក្រុមនីមួយៗ។ - បន្ទាប់មក ចែកប័ណ្ណពាក្យ:	+ **<u>សម្មតិកម្ម</u>** + **<u>សកម្មភាព</u>** (see table below)	- សិស្សរៀបរាប់ពីឈ្មោះជម្ងឺឆ្លង ដោយសរសេរដាក់លើក្តាឆ្នួន។ - សិស្សផ្ទៀងផ្ទាត់ចម្លើយ លើក្តាខៀន ជាមួយប័ណ្ណពាក្យរបស់ពួកគេ។ - សិស្សមើលសន្លឹកកិច្ចការ រួចបំពេញក្នុងផ្នែកផ្សេងៗនៃតារាង។ - សិស្សឡើងមកដាក់ឈ្មោះ ផ្នែក

ជម្ងឺ	របៀបឆ្លង	រោគសញ្ញា
....	....	ក្រហមលើស្បែក ឡើងកំដៅ តឹងច្រមុះ និងឈឺបំពង់ក
....	....	ស្នាមកន្ទួលលើស្បែក
....	....	គ្រុនរងារ ក្អួតចង្អោរ ហើមថ្លើម ស្បែកលឿង និងឈឺសន្លាក់
....	....	ឈឺក្បាល តឹងកញ្ចឹងក និងសាចក់ដុំកម្រើកលែងរួច
....	....	ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ចប់ដង្ហើម ក្តៅលើសពី ៣៨អង្សាសេ (ក្រោយពីប៉ះពាល់បក្សីឈឺ ឬងាប់រយៈពេល ៧ថ្ងៃ)

កញ្ច្រឹល, អុតស្វាយ, រលាកថ្លើម, គ្រុនស្វិតដៃជើង, ផ្តាសាយបក្សី, ចរន្តខ្យល់, ឆ្លងតាមឈាម ចំណីអាហារ ទឹក ការរួមភេទ, ចំណីអាហារ និងទឹក, ការប៉ះពាល់ ឬបរិភោគបក្សីឈឺ ឬងាប់ ទៅកន្លែងបក្សីឈឺឬងាប់ មុជទឹកត្រពាំង ឬស្រះដែលមានបក្សីហែលលេង។

ផ្សេងៗនៃប្រភេទជម្ងឺ និងរបៀបឆ្លង រួចផ្ទៀងផ្ទាត់ការទស្សន៍ទាយ របស់ពួកគេ។

+ **លទ្ធផល**

ជម្ងឺ	របៀបឆ្លង	រោគសញ្ញា
កញ្ច្រឹល	ចរន្តខ្យល់	ក្រហមលើស្បែក ឡើងកំដៅ តឹងច្រមុះ និងឈឺបំពង់ក
អុតស្វាយ	ចរន្តខ្យល់	ស្នាមកន្ទួលលើស្បែក
រលាកថ្លើម	ឆ្លងតាមឈាម ចំណីអាហារ ទឹក ការរួមភេទ	គ្រុនរងារ ក្អួតចង្អោរ ហើមថ្លើម ស្បែកលឿង និងឈឺសន្លាក់
គ្រុនស្វិតដៃជើង	ចំណីអាហារ និងទឹក	ឈឺក្បាល តឹងកញ្ចឹងក និងសាចក់ដុំកម្រើកលែងរួច
ផ្តាសាយបក្សី	ការប៉ះពាល់ ឬបរិភោគសត្វបក្សីឈឺ ឬងាប់ ទៅកន្លែង ដែលមានបក្សីឈឺឬងាប់ មុជទឹកត្រពាំង ឬស្រះ ដែលមានបក្សីហែលលេង	ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ថប់ដង្ហើម ក្តៅលើសពី ៣៨អង្សាសេ (ក្រោយពីប៉ះពាល់បក្សីឈឺ ឬងាប់រយៈពេល ៧ថ្ងៃ)

- ចូរប្អូនពណ៌នាពីរោគសញ្ញា និងរបៀបឆ្លង ដែលអ្នកបានសង្កេត។

+ **សន្និដ្ឋាន**

- ជម្ងឺកញ្ច្រឹល ឆ្លងតាមចរន្តខ្យល់ ហើយមានរោគសញ្ញាដូចជា ក្រហមលើស្បែក ឡើងកម្តៅ តឹងច្រមុះ និងឈឺបំពង់ក។
- ជម្ងឺអុតស្វាយ ឆ្លងតាមចរន្តខ្យល់ ហើយមានរោគសញ្ញា ស្នាមកន្ទួលនៅលើស្បែក។
- ជម្ងឺរលាកថ្លើម ឆ្លងតាមឈាម ចំណីអាហារ ទឹក ការរួមភេទ ហើយមានរោគសញ្ញាដូចជា គ្រុនរងារ ក្អួតចង្អោរ ហើម

	ថ្លើម ស្បែកលឿង ឈឺសន្លាក់។ - ជម្ងឺគ្រុនស្វិតដៃជើង ឆ្លងតាមចំណីអាហារ និងទឹក ហើយមានរោគសញ្ញាដូចជា ឈឺក្បាល តឹងកញ្ចឹងក និងសាច់ដុំកម្រើកលែងរួច។ - ជម្ងឺផ្ដាយសាយបក្សី ឆ្លងតាមការប៉ះពាល់ ឬបរិភោគបក្សីឈឺឬងាប់ ទៅកន្លែងដែលមានបក្សីឈឺឬងាប់ មុជទឹកត្រពាំង ឬស្រះ ដែលមានបក្សីឈឺឬងាប់។ វាមមានរោគសញ្ញាដូចជា ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ថប់ដង្ហើម ក្ដៅលើសពី ៣៨អង្សាសេ (ក្រោយពីការប៉ះពាល់បក្សីឈឺឬងាប់ រយៈពេល ៧ថ្ងៃ)។	
- តើជម្ងឺកញ្ច្រឹល និងជម្ងឺគ្រុនស្វិតដៃជើង មានរបៀបឆ្លង និងរោគសញ្ញាដូចម្ដេច?	**ជំហានទី៤៖ ពង្រឹងចំណេះដឹង (៥នាទី)** - ជម្ងឺកញ្ច្រឹល ឆ្លងតាមចរន្តខ្យល់ ហើយមានរោគសញ្ញាដូចជា ក្រហមលើស្បែក ឡើងកម្ដៅ តឹងច្រមុះ និងឈឺបំពង់ក។ - ជម្ងឺគ្រុនស្វិតដៃជើង ឆ្លងតាមចំណីអាហារ និងទឹក ហើយមានរោគសញ្ញាដូចជា ឈឺក្បាល តឹងកញ្ចឹងក និងសាច់ដុំកម្រើកលែងរួច។	- សិស្សឆ្លើយ
- ពេលប្អូនត្រលប់ទៅផ្ទះវិញ ប្អូនត្រូវអានមេរៀន នៅចំណុចបន្តបន្ទាប់ និងអានមេរៀនដែលយើងបានរៀនរួចសារឡើងវិញ។	ជំហានទី៥ (៣នាទី) **កិច្ចការផ្ទះ**	-សិស្សស្ដាប់ ហើយអនុវត្តន៍តាមការណែនាំរបស់គ្រូបង្រៀន។

សន្លឹកកិច្ចការ

- តើជម្ងឺឆ្លង មានជម្ងឺអ្វីខ្លះ?

....

....

....

១. សំណួគន្លឹះ

តើជម្ងឺអ្វីខ្លះ ជាជម្ងឺឆ្លង? ហើយជម្ងឺទាំងនោះ ឆ្លងតាមរបៀបណា?

២. សម្មតិកម្ម

ជម្ងឺឆ្លងនិងរបៀបនៃជម្ងឺឆ្លងមានរោគសញ្ញា ....

....

....

....

៣. សកម្មភាព

ចែកប័ណ្ណពាក្យ ដើម្បីឡើងបិទក្នុងលើតារាង លើក្ដាខៀន

ជម្ងឺ	របៀបឆ្លង	រោគសញ្ញា
		ក្រហមលើស្បែក ឡើងកំដៅ តឹងច្រមុះ និងឈឺបំពង់ក
		ស្នាមកន្ទួលលើស្បែក
		គ្រុនរងារ ក្អួតចង្អោរ ហើមថ្លើម ស្បែក លឿង និងឈឺសន្លាក់
		ឈឺក្បាល តឹងកញ្ចឹងក និងសាចក់ដុំក កម្រើកលែងរួច
		ឈឺក្បាល ឈឺសាច់ដុំ ចប់ដង្ហើម ក្ដៅលើសពី ៣៨អង្សាសេ (ក្រោយពីប៉ះ ពាល់បក្សីឈឺ ឬងាប់រយៈពេល ៧ថ្ងៃ)

៤. លទ្ធផល

ចូរគូសតារាង ហើយបំពេញអោយបានត្រឹមត្រូវ...

....

៥. សេចក្ដីសន្និដ្ឋាន

ចូរប្អូននិយាយពីជម្ងឺ និងរបៀបចម្លង ដែលបានបំពេញនៅក្នុងតារាងខាងលើ...

....

....